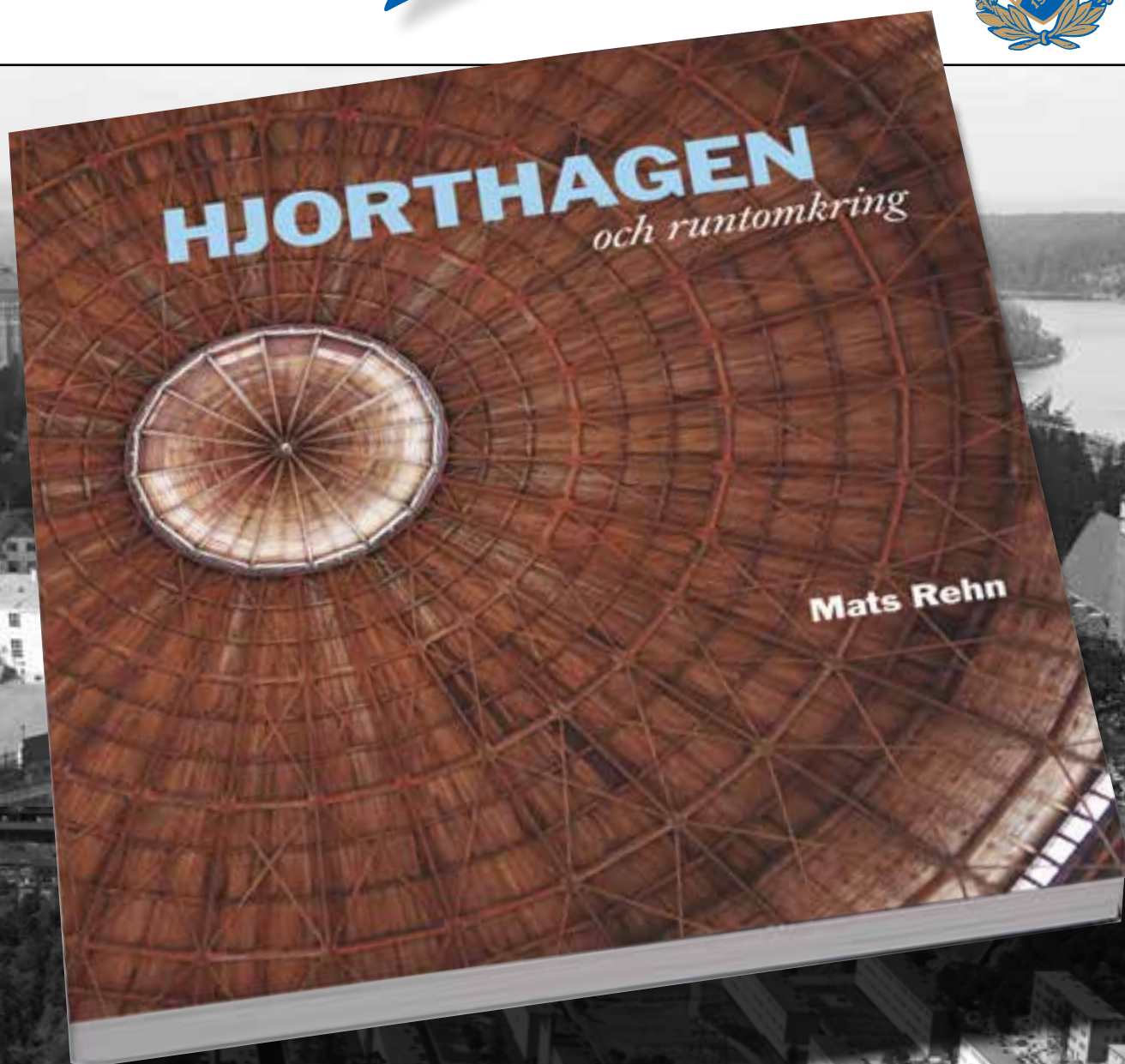

Nr 2 2018 | Julnummer

Värstan

Uppdaterad Hjorthagsbok • **Boksläpp 19 mars**

Idag slösufar
marjoriteten av
stockholmarna
på arbetstid.

Det tycker vi är toppen.

Ditt surfande genererar nämligen värme i lokala serverhallar. Värme, som vi omvandlar till fjärrvärme. Med gemensam kraft värmer vi Stockholm.

stockholmexergi.se

 stockholm
exergi

VÄLKOMMEN HEM.

VI GUIDAR DIG TILL DIN
BÄSTA FÖRSÄLJNING.

FRÅGA OSS OM
MÅNADENS ERBJUDANDE!

VARMASTE HÄLSNINGAR
SKANDIAMÄKLARNA
HJORTHAGEN OCH ÖSTERMALM.

KOMMENDÖRSGATAN 11, 08-442 87 70, OSTERMALM@SKANDIAMAKLARNA.SE

[SKANDIAMAKLARNA.SE/OSTERMALM](https://www.skandiamaklarna.se/ostermalm)

VI FINNS ÄVEN PÅ FACEBOOK, INSTAGRAM OCH TWITTER.

SkandiaMäklarna

Värtans IK:s årsmöte

Medlemmarna kallas till klubbens årsmöte i klubblokalen på Hjorthagens IP måndag 25 mars 19.00. Årsmötet avser Värtans IK samt Ungdomssektionen och Fotbollssektionen.

Julgransplundring

i Kyrksalen bakom Hjorthagskyrkan lördag 19 januari kl 14. Dansen leds av Kerstin Kantzy och Sven Idar spelar dragspel.

Biljetterna för barn kostar 100 kr. Barnen får bulle, saft och godispåse. Vuxna och riktigt små barn fri entré. Kaffeservering, lotteri och försäljning av Värtans böcker, vykort m.m. Biljetter betalas i entrén, men bokas senast torsdag 17 januari, tel 08-664 16 45 eller mats.erik.rehn@gmail.com

Boksläpp tisdag 19 mars

Den nya utvidgade boken »Hjorthagen och runt-omkring« släpps i Hjorthagens Kulturhus (Artemisgatan 19) tisdag 19 mars 18–21. Boksläppspris 250 kr (ordinarie 300 kr).

Boksläppet är ett samarbete med Stockholm Exergi, Värtans IK:s huvudsponsor.

Till salu är även romanen »Född i Hjorthagen« (100 kr), Värtans IK:s USB-sticka med Värtabladet under 50 år (400 kr) och vykort (50 kr).

PROGRAM

18.00 Insläpp och mingel. Fri entré. Ingen förhandsanmälan behövs. Gratis fika med bröd serveras.

18.45 och **20.00** Bildspel om den nya boken och om Hjorthagen.

19.15 Smakprov ur pjäsen »Hjorthagen 1939«.

Från mitten av mars finns boken i Tempo Hjorthagen och hos Mats Rehn, mats.erik.rehn@gmail.com, 070-291 83 23.

Bli medlem i Värtans IK

Sätt in årsavgiften 250 kr på Värtans IK:s plusgiro 25 93 93 – 7. Ange »ny medlem«.

Välj Värtans IK

Du som spelar på Svenska spel eller Folkspel i Sverige. Välj Värtans IK som din förening.

Efter vinst med 8–2 i Vaxholm. Nya spelare för säsongen: Johannes Åberg (10), Teo Brissman (17), Niklas Hagberg (8).

Värtans innebandy

Den stora innebandytruppen tränar i Gärdeshallen tisdagar 20.45–22, medan matcherna oftast spelas i Engeltrekthallen. Drömmen är att nästa säsong få träna och spela i den nya Hjorthagshallen.

Kontakt: fredrik.perlskog@gmail.com

1911

1924

Våra två klubbmärken

1911 bildades Värtans IK, som snabbt blev ett aktat namn i Stockholms fotbollsvärld. Dräkten var då som nu »blå tröja och hvita benkläder«. 1922 spelade Värtan kvartsfinal på Stadion i Svenska Fotbollsmästerskapet mot Hammarby. Förlust med 3–1. Ekonomin var pressad och efter säsongen 1922 gick det inte längre. Östermalms IF (långt ner i seriesystemet) tog på sig att betala Värtans skulder mot att ÖIF fick Värtans plats i seriesystemet. Namnet Värtans IK försvann.

1924, 20 juli kl 11, föddes klubben på nytt i en skogsbacke i Hjorthagen. Einar Norrman förde protokollet. På grund av ÖIF:s motstånd fick klubben under några månader heta Värtans IF, men snart återtog namnet Värtans IK.

VÄRTABLADET ges ut av Värtans IK, två gånger per år. Upplaga: 3 700 ex. Redaktion: Mats Rehn, redaktör och ansvarig; Christer Langseth, form.

Inlägg och adressändring: Mats Rehn, Nimrodsgratan 19, 115 42 Stockholm, 08-664 16 45, mats.erik.rehn@gmail.com

Värtan på nätet: på laget.se kan du hitta de flesta värtalags sidor. laget.se/VIK_ (A-laget i fotboll); laget.se/VIK_bowling

Spännande tider

I förra numret skrev jag om spännande förändringar som är på gång: ny bro över Husarviken, ny skola, ny sporthall och genombrytningen av Trollhättevägen. På så sätt ska det skapas kontakt mellan Böcklingbacksområdet och Motalaparken. För att inte tala om byggandet i Norra Djurgårdsstaden. 2020 är det byggstart för »Kolkajen«, etappen närmast Lilla Värtan med 1 600 nya lägenheter. Den första inflyttningen börjar 2023.

När man som pensionär traskar runt i Hjorthagen har ett nytt ljudinslag uppstått. Det glada sorlet och stojet från över 250 skolbarn, som numera trängs på skolgården. Det var inte så länge sedan som man fick vara glad om det fanns 50 barn i skolan. Men vårt område växer

Bobergsskolan i slutet av oktober 2018.

som bekant. Från hösten 2019 står den nya Bobergsskolan på gasverksområdet klar och då ska Hjorthagsskolans barn flytta dit. In i Hjorthagsskolan flyttar då eleverna i Hedvig Eleonora skola, eftersom deras skola ska renoveras. När Hedvig Eleonoras barn så småningom flyttar tillbaka till Hedvig, får man hoppas att barnantalet i vårt område hunnit bli så stort att både Hjorthagsskolan och Bobergsskolan behövs.

Hjorthagshallen ligger i direkt anslutning till Hjorthagens IP. Fasaden mot norr pryds av dessa ögonformade fönster.

Förändringarna är alltså många och detta medför att boken »Hjorthagen och runtomkring« från 2011 behöver uppdateras, särskilt som boken är nästan totalt slutsåld. Värtans IK har sålt fler än 2 500 ex av boken. Den nya upplagan, med nytt omslag, uppdaterat innehåll, 24 nya sidor och med många nya bilder kommer från tryckeriet i mars. Värtans IK står ensamt som utgivare. Boken kommer att kosta 300 kr; 250 kr vid beställning av minst tio böcker. Läs på sidan 4 om boksläppet.

I mars blir det teater i Hjorthagens Kulturhus, då Teater GAAS spelar »Hjorthagen 1939« (se s. 12). I april gör Värtans fotbollslag comeback i div 3. Senast Värtan låg i div 3 var 2008. Det har alltså tagit 10 år att komma tillbaka till div 3. Bowlarna hoppas att det bara ska ta ett år att återta platsen i div 1 och innebandyn kanske är på väg att kliva upp i div 4. Innebandy i Hjorthagshallen hägrar. Den blir klar hösten 2019.

Det händer alltså spännande saker i Hjorthagen.

Mats Krönika

Fotboll och politik hör inte ihop! En »sanning« som min generation är fostrad med.

Ett påstående som ständigt upprepades av idrottsrörelsen själv. Liksom av dess trogna vapen- dragare på sportredaktionerna. Idrotten var en klassutjämnande och ädel kamp.

De som höjde blicken från den nationalroman- tiska spaltprosan och skönjde en annan verklighet i omvärlden avfärdades som radikala bråkstakar.

Det var på något sätt vanvördigt att peka på företeelser som motsade tesen om den rena, opoli- tiska idrotten när min generation var ung.

Men jag tror inte att min pappa, Einar Norr- man, och hans ungdomskamrater var lika tro-

Leif Norrman
LEIF NORRMAN

Einar berättade många gånger för mig, och ständigt med lika stor förundran, om när de mött IFK Stockholm, som liksom andra klubbar med namnet Idrottsföreningen Kamraterna (IFK) stam- made ur den borgerliga rörelsen:

– De tilltalade varandra med efternamn, sa han häpet. Kan Lindelöw passa bollen någon gång! Björkman, passa till Karleman ute på kanten, här- made han med tillgjord röst.

Lika full av förakt som han var inför denna

”Fotboll och politik hör inte ihop!”

Värtalaget som, med Einar Norrman som lagledare, blev Stockholms juniormästare 1928. Stående från vänster: E. Staberg, E. Sabelström, K. Jacobsson, K. Elfgrén (kapten), G. Eriksson, H. Monthan, A. Rapp, Å. Johansson. Knästående från vänster: R. Jansson, G. Lorentz, N. Söderlund.

skyldigt blåögda. När de på 1920-talet bröt sig ur Östermalms IF, dit de tvingats av ekonomiska skäl, och återbildade Värtans idrottsklubb vid ett möte i skogen i Hjorthagen handlade det självklart inte bara om geografisk hemvist. Det bottnade i klass- medvetande, identitet och lokalpatriotism.

Den generationen mindes också att idrottsrö- relsen en gång varit två, en borgerlig och en ur arbetarrörelsen.

krystade ton, lika stolt var han över det lag han själv ledde. Det var Värtans juniorlag som 1928 inte förlorat en match på hela säsongen och blev Stockholmsmästare och pressen frågade sig om ens AIK eller Djurgården någonsin haft ett lag som varit lika bra.

Men min egen generation växte upp med en annan samhällsbild, vi levde i samförstånds-Sveri- ge och begrepp som klasstillhörighet blev nästan oanständiga.

Att fotboll inte hade med politik att göra var en självklarhet.

Men när VM skulle spelas i Argentina 1978 skakades den bilden även hos oss. Debatten om huruvida det var moraliskt försvarbart för Sverige att delta blev intensiv.

Den svenska förbundskaptenen Georg »Åby« Ericssons naivitet upprörde många. Han sa det kändes lika säkert på gatorna i Buenos Aires som hemma och att han minsann inte sett spår av nå- gon tortyr.

Detta var under den tid som den militära säker- hetstjänstens typiska Ford Falcon, oskyldade och med släckta lysen, smög längs gatorna. Då svenska Dagmar Hagelin och andra oppositionella greps och fördes bort, då Marinens Mekaniska Skola blev tortyrcenter, då tio tusen försvann spårlöst och då de galna mödrarna protesterade på Plaza de Mayo.

Ett speedat argentiskt lag vann VM-bucklan och en politisk seger åt general Videla och hans junta.

Men något hade hänt i Sverige, gamla sanningar stod inte längre huggna i sten. Det är inte längre fult att peka på de uppenbara sambanden. I en tid när fotboll är en storfinansiell global underhållning är det också självklart att diskutera de politiska anknytningarna.

Minnena kommer till mig sedan jag läst boken »Propagandafotboll«, skriven av statsvetaren Ekim Caglar. Den skildrar den politiserade fotbollen, inte som något nytt utan hur politik och fotboll hängt samman från början. I Latinamerika, i Europa och Afrika. Den handlar också om politiserade fotbollsspelare varav somliga är världsberömda författare och presidenter. Albert Camus till exempel. Eller Ahmed Ben Bella.

Brasilien valde nyligen högerpopulisten Jair Bolsonaro till president, en man som öppet hyllar 1980-talets militärjunta. Så blir kapitlet om hur den brasilianska fotbollens artisteri krossades av juntatillsatta ledare särskilt belysande. Och om hur Sócrates, den långhårige skäggige mittfältaren

»Spela fotboll, bondjävlar» av Torbjörn Andersson.

i Brasilien, trotsade juntan genom att införa ett demokratiskt beslutsfattande om det mesta i sitt klubbtag Corinthians. På läktarna fann oppositionen ett visst politiskt andrum.

Rader av spelare snabbporträtteras i boken, Paul Breitner liksom Diego Maradona, Eric Cantona och John Barnes. Höger som vänster, fascister och kommunister.

Och klubbarna och deras sympatisörer, matcherna mellan fascistiskt anstrukna Lazio och socialistiska Livorno. I Lazio spelade Paolo di Canio vars högerarm med tatueringar som hyllade Mussolini gärna for upp i fascisthälsning mot läktaren.

I Livorno spelade skyttekungen Cristiano Lucarelli som sänkte sin lön för att få spela i sitt älskade proletära Livorno i stället för i de rika klubbarna och som inte dolde att han hade Che Guevara på tröjan under matchstället.

Annand historia som intresserat mig på sistone är »Spela fotboll, bondjävlar« del 1 och 2 av Torbjörn Andersson, historiker och lektor i idrottsvetenskap på Malmö högskola. De handlar om fotboll och lokalpatriotism, om svenska klubbar som bärare av lokal stolthet och lokal identitet under tidsperioden från 1950 till idag. Men i de historiska bakgrunderna går författaren tillbaka till klubbarnas födelse.

Sammanlagt elva fotbollsstäder och orter besöks. Malmö FF och Stockholms tre stora förstås. Men också bruksklubbar som Degerfors och Åtvidaberg. Två riktiga tegelstenar som dock inte behöver läsas från pärm till pärm om man inte är nörd.

Brasiliens Sócrates i Argentina-VM 1978.

Möte med världen

Till detta färgstarka samhälle Värtan med »kalla, härliga vintrar och varma somrar« anlände jag några dagar efter den 16 febr. 1923 för att tillsammans med mamma Annie träffa syskon och pappa Einar. Hemmet låg i hörnet av Artemisgatan och Nimrodsgatan just där idag en av nergångarna till tunnelbanestationen »Ropsten« är nersprängd. Adressen var Artemisgatan 15, trots att porten upp till vår lägenhet på andra våningen vette mot Nimrodsgatan. Huset var ett stort trähus, målat i Falu Rödfärg i likhet med de flesta andra husen i Värtan./.../

En trappa ledde rakt upp till vår lägenhet från en veranda, under vilken en annan trappa ledde ner till mörka källaren. Till en början fanns där nere torrklöset, men mot 30-talet byggdes WC med asfaltgolv in i en garderob i lägenheten, och det underlättade ju tillvaron för oss små, som inte tyckte om vandringen ner till underjorden. Det måste ju också ha funnits råttor där, eftersom det kryllade av dem inne på gården där soptunnorna fanns. Ändå har jag inget minne av att detta var något fasansfullt. Nej, det var en del av tillvaron, och man kunde skrämman dem genom att kasta sten på tunnorna och kontrollera hur många man såg rusa iväg mot säkrare platser.

Här bodde familjen Åhlin. På samma plats ligger idag Kulturhuset. Gatan närmast är Nimrodsgatan.

Min födelse ägde rum på Allmänna Barnbördshuset, BB, som låg mitt emot Östermalms Idrottsplats på andra sidan Fiskartorpsvägen, som på den tiden hette Planterhagsvägen. /.../

Jag kom till ett land, som hade hunnit en kort bit på vägen från ett U-land till ett högin-dustriellt föregångsland och som seglade på en framgångsvåg./.../

SÅ
VAR
MITT
1900-
TAL
-
*Lennart
Åhlin*

Värtan vimlade av barn, och då jag som liten hörde talas om barnrikehusen, myrdahlshusen, så trodde jag att problemet med trångboddhet hade förorsakats just av oss ungar i Värtan, och den skulden var ju inte så rolig att ha på sitt samvete. På samma sätt som barndaghemmen idag är goda läroanstalter för att lära sig svära och prata skit i, skapade barnrikedomen då en bra skola för kunskaper om fula ord, sexualia och dåtidens uttrycks-

fulla slangspråk. På köpet fick vi utan ansträngning in den rätta dialekten, ekenssnacket, i talet, och även om jag inte är den rätte att betygsätta, så är det nog en av de fulaste yttringarna i svenska språket?

Hör, häpna och förfäras! Jag lärde mig också att röka vid 7–8 års ålder. Äldre barn och syskon smög upp i skogspartierna och tjuvrökte. Styckevis köpte vi cigaretter som hette Turk och Broadway, men det hände också, att fimpar plockades upp från gatan, varpå vi tog innehållet och stoppade in det i nytt papper eller i en pipa! Det gick så långt att jag drog ner röken i lungorna och på så sätt nog skapade ett beroende, men som väl var, hade jag ett visst (litet) mått av förstånd som gjorde, att jag mycket snart slutade med otyget. Tyvärr räckte inte förståndet längre än till 18-årsåldern, och det skulle dröja närmare 40 år framåt i tiden innan jag för gott lade av med missbruket. Det skulle ha känts skönt att kunna skryta med att ha slutat på grund av min starka karaktär, men tyvärr... Jag blev tvungen, nåja, därför att en inträffad hjärtinfarkt hjälpte till att belysa konsekvenserna.

Under 1800-talets senare del fanns det i Stockholm några hästanspända spårvägslinjer, som började elektrifieras just vid sekelskiftet. Min far berättade, att han som ung hade sett några av dessa sista hästspårvagnar innan alla linjer blivit el-drivna omkring 1910. /.../

Den tid jag föddes till hade t.ex. ännu inte sett radion komma inom hemmets dörrar. Som barn fick jag uppleva den stora sensationen att lyssna till en kristallmottagare. Om vi träffade rätt med en nål på en stor kristall, som jag tror var gjord av någon blyförening, så kunde vi i hörlurar höra skrapande ljud av röster och musik. Lade vi dessutom ner de ganska stora och tunga bakelithörlurarna i en kopparbunke, hade vi skapat en »högtalare«, så att flera kunde lägga öronen ner mot bunkens kant och lyssna. Det var sannerligen inget Hi-Fi-ljud men sensationen och upplevelsen var större än vad nutidens barn kan tänka sig./.../

Elektriskt ljus hade kommit omkring sekelskiftet men ännu som barn kunde jag se lykttändare i verksamhet på gatorna i Värtan. Vad är nu en lykttändare? Jo, det var farbröder, som gick runt till alla dessa gaslyktor av gjutjärn som fanns på trottoarerna och som man med hjälp av en lång stång vred på och av en gaskran med. Lyktorna lämnade ett förhållandevis starkt sken genom att gasen flödande kom i kontakt med en ljusskrapande »gasstrumpa«, och vi kunde promenera i ett behagligt - för att inte säga romantiskt - sken på kvällarna./.../

Italienska tanter kunde komma ut till oss i Värtan för att sätta upp sina glass-stånd med enkla tält-tak. Hur vi fick pengar till att köpa, varken vet jag eller kan jag förstå, men en sak är jag helt viss om, nämligen att jag aldrig har ätit godare glass än vad dessa tanter kunde åstadkomma med hjälp av en isfylld trumma, som vevades runt med en vev och på något sätt möjliggjorde glasstillverkningen./.../

I övrigt mötte jag som barn och ung ett ålderdomligt samhälle med hästanspända transportfordon med åtföljande hästspilling på gator och torg. Med dessa kärror forslades allt: Ved och kol för uppvärmning av bostäder, snö under vintern vid snöröjning, öl från bryggerier, kött från slakterier, mjölk från mejerier, specerier till butiker o.s.v. Samtidigt fick jag emellertid se även de första blygsamma försöken att övergå till motoriserade fordon, lastbilar. Vem kunde då tänka sig dagens samhälle med långtradare, motorvägar, bulldozrar etc.? /.../

Ändå måste jag få sagt, att jag som barn betraktade världen som modern i jämförelse med den som min föräldrageneration levde i. Jag kom ju till en värld och tid med rinnande vatten och avlopp, järnväg och spårväg. ■

CAFE & DELIKATESSER

Selma Deli

NORRA
DJURGÅRDSSTADEN

— FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER —

Jaktgatan 4, Norra Djurgårdsstaden | Tel: 08-546 144 54
Info@selmadelise | selmadelise

I förra numret berättade Jompa om hur han avbröt sin skolgång efter 7:an och hur detta medförde att han aldrig fick någon undervisning i engelska. Jobbigt för en fotbollsspelare, som åkte på turnéer över hela världen med Djurgårdens IF.

Morsan ville absolut att jag skulle få en ordentlig skolgång och få chansen till ett bra jobb. Att jag skulle kunna försörja mig som fotbollsspelare trodde hon inte på ett ögonblick. Hon hade rätt. I dag är läget lite annorlunda för allsvenska fotbollsspelare. Kanske skulle jag i dag ha fått 100 000 i månaden, minst.

Men nu var det 1940-tal och jag var en gänglig 14-åring. Morsan tryckte på att jag skulle söka in på Kraftska skolan nere i Klarakvarteren. Jag ville inte alls. Det var inte bara fotbollen och polarna som var problemet. Hur skulle jag kunna klara inträdesprovet till Kraftska? Hade noll kunskaper i språklära och grammatik. Men, invände morsan, du har ju fina betyg i modersmålet!

Kraftska skolan

Sanningen var dock den här: vi hade Emil Mogård i språklära. En lite tunnhårig, gråsprängd medelålders man. Han var lite överviktig, men framförallt, han tjänstgjorde också som överlärare. På just våra timmar i språklära hade han också mottagningstid på sin expedition. Då och då tittade han in i klassrummet,

men någon ordning på språklärandet blev det inte. Så när jag skrevs ut från plugget i Hjorthagen var jag analfabet när det gällde svensk grammatik. Substantiv trodde jag var en jugoslav som spelade i Degerfors. Att jag fick AB (med beröm godkänt) i språklära berodde på att jag var hygglig på skriva uppsatser.

Så låg det alltså till när jag skulle pröva in på Kraftska skolan, som låg vid Klara kyrka, rakt bakom Vasagatan.

Jompa minns

Konstigt nog var inträdesprovet rätt

enkelt och jag kom in på skolan, trots att jag medvetet svarade fel på en del frågor. Skolan måste ha haft ont om elever. Nu var goda råd dyra. Morsan och även farsan var glada, men inte jag. Tänk om

Farsan och jag.

polarna fick se mig i kisserdoggs-mössa (läroverks-mössa) och Kraftska skolan. Vilket dj-la namn! Hur skulle jag komma ur det Kraftska greppet?

Det visade sig vara ganska enkelt. Jag infann mig på uppropet och kom sedan aldrig tillbaka. Direkt kände jag den här skolan inte var något för mig. Bara grabbar av modellen kisserdoggar. Och så en präst som rektor – Gabriel Grefberg.

FOTNOT: Kraftska skolan fanns mellan 1809 och 1972. Hovinstrumentmakaren Mathias Petter Kraft hade i sitt testamente skänkt pengar för en skola, som skulle ge fattiga borgarbarn en kostnadsfri undervisning.

Hemma hos mig för ett par år sedan.

Bowling 2017/18

Förra säsongen var Värtans IK Bowlings första på Kungsholmshallen. Siffermässigt blev det den bästa säsongen sedan starten 1942, med bland annat två svårslagna klubbrekord: i ligaspelet noterade hela 6855 för A-laget i en ligamatch (857 i snitt per spelare) och 1034 individuellt på fyra serier för Ola Näslund (258,5 i snitt per serie). Trots mycket bra spel hamnade A-laget på fjärde plats i div 1 Norra Svealand och blev tvingat till kvalspel för att försöka ordna nytt kontrakt.

De tre bästa i klubbmästerskapet: Johan Näslund, Jesper Bergwall och Emil Brynolfsson.

Ola Näslund, nytt klubbrekord på fyra serier, 1034 poäng.

Kvalspelet började bra med en klar seger mot Warpen (från Bollnäs). Matchen spelades i Borlänge. I nästa match blev det en knapp förlust mot Hammarby. Lagen vann varsin match, men Hammarby vann skiljeserien. Det blev därför nedflyttning till div 2, där Värtan under hösten inlett starkt med idel segrar. Förutom A-laget representeras klubben av ett F-lag i div 3.

Klubbmästerskapet 2017/18 spelades dels i Eskilstuna, dels på hemmabanorna. Slutställningen efter 16 serier blev följande:

1. Jesper Bergwall, 3666
2. Johan Näslund, 3459
3. Emil Brynolfsson, 3443

Följ bowlingen på laget.se/VIK_bowling
Kontakt: mats.erik.rehn@gmail.com

Allmänna flytt och express

Flyttar ni - då flyttar vi

 PACKNING

 FLYTT

 STÄDNING

 MAGASINERING

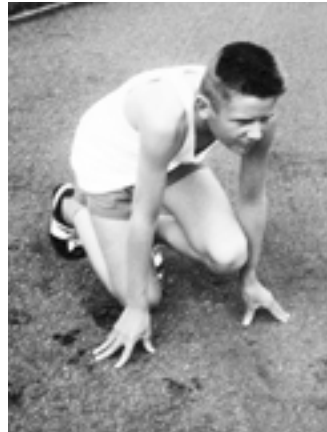
08-664 28 09

Vi erbjuder ett stort antal tjänster inom flytt, allt från packningen till den slutgiltiga städningen!

Allmänna Flytt & Express AB | Artemisgatan 47 | 115 42 Stockholm | Telefon 08-664 28 09 | E-post info@allmannaflytt.se

Reidar Wige

I oktober 2018 avled Reidar Wige (f. 1942). I hela sitt liv bodde han i bostadsrättsföreningen Hjorthagshöjden i Abessinien. Efter Hjorthagens folkskola fick Reidar arbete som brevbärare på Östermalm. Han blev känd som duktig medeldistanslöpare i IFK Lidingö, men framförallt som Hjorthagens poet, med flera diktsamlingar under främst 1970-talet. Ett av Reidars viktigaste motiv var det äldre Hjorthagen (oftast kallad Orten), vars människor och slitna miljöer han beskriver med stor solidaritet och sinnlighet. I över 40 år medverkade Reidar i Värta-bladet med dikter, kåserier och noveller. Under sensommaren kom vi överens

om att publicera dikten »Det var så« som handlar om Reidars pappa Olof som var hamnarbetare. **MATS REHN**

Det var så,
jag hade en kamrat
som var kolbärare i Värtan,
hans farsa satt i statistiken vid Slussen
och han rådde mig att försöka vid kajen.

Det var stor arbetslöshet.
Gick ner och fick en lapp,
kom ut på en blybåt,
staplade blytackor en hel dag.
Fick fler lappar,
Rekommenderades snart till B-nummer
och fick småningom A-nummer, 471.

Det var ju stor arbetslöshet,
men det ordnade sig.
Att få jobb vid hamnen, 1929,
var som att komma till himmelriket.

Oljemålning av Gösta Lagerlöf, 1947

MANUS: Gunilla Giertha Rehn och Mats Rehn, 2018

Hjorthagens Kulturhus Artemisgatan 19

fre 15/3 19.00
lör 16/3 15.00
sön 17/3 15.00
fre 22/3 19.00
lör 23/3 15.00
sön 24/3 15.00

BILJETTER: folkkulturcentrum.se
170 kr (150 kr för medlem i FK) eller

Mats Rehn
mats.erik.rehn@gmail.com
08-664 16 45

TEATER GAAS GER:
Hjorthagen
1939

handelsbanken.se/vartavagen
handelsbanken.se/norra_djurgardsstaden

Goda grannar

Det är skönt att ha nära till banken. Vi finns på Värtavägen 69 i Värtan och Storängsgatan 15 i Norra Djurgårdsstaden.

Varmt välkommen!

Anna Gustafsson, kontorschef

Handelsbanken

VARMT VÄLKOMMEN TILL RESTAURANG

Norra Bryggan

Lunch · Middag · Catering

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER

Vi finns vid vattnet, Husarviksgatan 12, tel 08-31 04 27

Menyn hittar du på norrabryggan.se

Följ oss på Instagram och Facebook
norrabryggan@gmail.com

Tack för ett fint 2018! Gott nytt 2019!

Vårmarknad på Storängstorget med konstinviqning och loppis, inviqning av bokbytarskåp, biokolsevent och honungsslungning. Året har varit fullt av skapande och kreativa möten i Hjorthagen och Norra Djurgårdsstaden.

Nu ser vi fram emot 2019 och nya gemensamma upplevelser!

Håll koll på vad som händer i ditt närområde och hur du kan påverka:

- Följ oss på sociala medier – Östermalms stadsdelsförvaltning finns både på Facebook och Twitter
- Läs mer och prenumerera på nyhetsbrevet om NDS:
stockholm.se/ostermalm/nds och stockholm.se/norradjurgardsstaden

Värtastödet

I **julnumret** inbjuder vi som vanligt till Värtastödet – en gammal fin tradition. Du skänker valfritt belopp till klubben, plusgirot 25 93 93-7, och avtackas i vårnumret. För klubben är Värtastödet mycket viktigt. Du kan även swisha till nr 123 602 35 84 (vår kassör, Jenny Andersson dyker upp på din skärm). Ange »Stödet«. Betala senast sista februari 2019.

Värtastödet gav i år totalt 33 350 kr

Här kommer vårt tack till de personer som betalat efter sista februari 2018 och som därför inte fanns med i förra numret. I några fall gäller det inbetalningar som plusgirot registrerade en månad för sent t. ex. Curt Kjellgren.

Inbetalningar mars-oktober 2018: 12 300 kr

Maja Lena Rune	Hans Asplund	Bertil Pettersson
Karin Sköld	Berit Nyberg	Lillemor Ahlstedt
Anders Hoff	Gerd Wanlert	Leijon
Leif Hultvist	Thage Nylander	Eric Nylander
Anita Gustafsson	Miroljub Zivic	Gustaf Håkansson
Thomas Mellin	Hans Strand	Kent Åman
Hans Johansson	Lena Petersson	Lars Carnerud
Sören Åhman	Siv Persson	Agneta Müller
Roger Mellin	Sonja Bergström	B Naumann
Curt Kjellgren	Lisbeth Andersson	Anders Hoff
Anki Lindblad	Lindqvist	Åke Sidenvall
Karl G Hedberg		Toivo Blixt
		Hans Naumann

Måltian

Hela 79 mål gjordes i seriespelet då Värtan vann div 4 Mellersta och blir uppflyttat till div 3 (s.18). Följande trogna medlemmar bidrog till klubbens kassa med tio kr per mål.

Familj Kantzy	Titti och Leif Andersson
Kurt Werner	Inge Lindström
Leif Wahlström	Jan Olson
Anders Hoff	Bengt Berg
Patrik Löfgren	Thomas och Anneli Nilsson
Hugo Berggren	Lars Johansson
Leif Norrman	Jan Eric Carlsson
Henrik Berggren	Peter Arghe
Mats Rehn	Bengt Sundholm
Tord Hettman	Anders Jansson
Roger Mellin	Bengt Sparrelid
Hans Lindgren	Jan Johansson
Rolf Bergström	
Rolf Rudin	

welsit

DIN LOKALA DATORFIXARE!

- Lagar din dator. Bärbar eller stationär, fixar skrivaren m.m.
- Löser problem med virus, rensar och ominstallerar
- Installerar Wi-Fi, skrivare, Chromecast
- Lär dig hur du använder din dator. Internet, e-post och andra program som bl.a. Facebook, Skype m.ml.

VÄLKOMMEN! M.v.h. Stephen

Butik: Artemisgatan 47a, Hjorthagen | Tel: 073-965 60 01
E-post: welsit.se@gmail.com | Hemsida: www.welsit.se

Frukost, lunch, middag..

På Tempo Hjorthagen står maten i centrum. Hos oss hittar du det mesta till dagens alla mål och alla ingivelser där emellan.

Hjärtligt välkomna till en ovanligt
välsorterad närbutik!

Följ oss gärna på Facebook, för att få koll på våra
senaste kampanjer och andra upptåg i butiken.

Du kan även gå in på Tempo.se och ange din e-postadress,
så får du veckans erbjudanden digitalt.

Hos oss hittar du även boken Hjorthagen och runtomkring,
som vi säljer till förmån för Värtans IK. Boken är ett måste för
alla oss som är intresserade av bygdens framväxt och historia.

Hjorthagen

Artemisgatan 17

Öppettider
Vardagar 7-21
Lör-sön 8-21

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER

Restaurang Hjorten (Bambina)

Artemisgatan 18 ☎ 664 55 07

ÄT HOS OSS – ELLER TA MED

Pizzor · Husmanskost · Sallader
Dagens tips · À la Carte

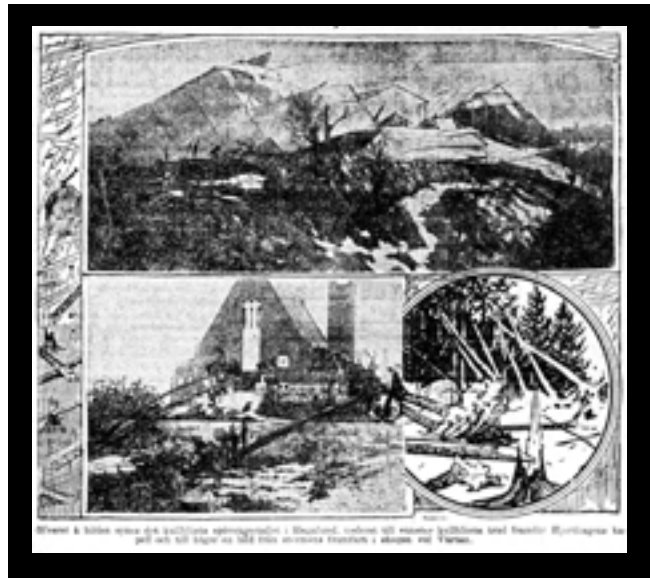
»Dagens« serveras 10.30–14

Mån–fre 10.30–21.30 ♦ Lör 11–21.30 ♦ Sön 11–21

Nutidens extremväder gör oss alla oroliga. Trenden är tyvärr övertydlig, men åtminstone en gång tidigare har Hjorthagen drabbats av en orkan. Så här skrev Dagens Nyheter 5 januari 1910 under rubriken:

»Våldsam orkan öfver hufvudstaden i går natt. Stora skadegörelser, svåra trafikrubbingar.«

Få voro väl de stockholmare som natten till tisdagen fingo sofva i ostörd ro. Vid 4-tiden på tisdagsmorgonen började ett af de häftigaste oväder som på länge rasat öfver Stockholm. Mellan kl. 3 och 6 hade stormen öfvergått till orkan. Himlen var öfverdragen af gulsvarta moln, som genomkorsades af väldiga blixtar, orkanen formligen bölade mellan husarna, och regnet slog som trumhvirflar å fösterrorna. Ovädret kom från nordväst. Vid half 7-tiden var det värsta öfver, himlen klarnade och det blef så småningom klarblåhimmel med strålande sol. Det blåste dock friskt hela dagen. Barometerståndets ändringar äro mycket anmärkningsvärda. På måndag afton kl. 6 visade barometern 760 mm, för att tolf timmar efteråt ha sjunkit till 739. Den steg därpå plötsligt åter och

»Överst å bilden synes det kullblåsta spårvägsstallet i Hagalund, nederst till vänster kullblåsta träd framför Hjorthagens kapell och till höger en bild från stormens framfart i skogen vid Värtan.«

ej fungerat riktigt och att vindhastigheten i själfva verket varit större.

Att orkanen skulle anställa en hel del förödelse var tydligt. Rökhufvar och tegelpannor ha slungats från husen, telefonledningar blåst sönder och plank vräcks omkull inne i staden, och från dess omnejd ha ingått en mängd meddelanden om kullblåsta träd och telegrafstolpar etc. I Lilljansskogen från Östra station förbi Ugglevikskällan och fram till Söderbrunn ha träden massvis blåst ned. Vid Hjorthagen, på sluttningen nedanför kapellet å Lidingön till, ligga granarna som nedmejade. Mer än hvartannat har här brutits eller vridits af eller slitits upp med rötterna. I Hvita bandets kafé strax intill hade invånarna väckts af stormens dån och det oafbrutna brakket af de sönderbristande träden. »Då ovädret rasade som värst, vid 5-tiden, skulle man kunna tro att världens sista stund var kommen«, sade en af upppassarna. De nedfallna träden förstörde här spårvagnsledningarna, så att vagnarna måste stanna innan de kommo till Hjorthagen. Först vid 2-tiden blef det åter klart vid Ropsten. /---/

Restaurang Vita bandet. Myrornas nybyggnad stod klar 1968 (50-årsjubileum i år).

på en timme så mycket som 4 millimeter, hvilket icke förut någonsin lär ha observerats i Stockholm. Kl. 12 på tisdag middag hade barometern åter nått upp till 750 mm. Videns hastighet uppmättes vid härvarande meteorologiska anstalt högst till 28 meter i sekunden. Man tror dock där att visaren

KJELL SALENBYS VYKORTSSAMLING

Serieseger och uppflyttning till div 3

A-laget i fotboll

Förra året blev Värtan tvåa i div 4 Stockholm Mellersta och gick därmed till kval för spel i div 3. Det lyckades inte, men i år blev det serieseger och uppflyttning utan kval. Toppstriden stod helt och hållet mellan Värtan och Hanviken. Trean Reymersholm var över 20 poäng efter topplagen. Under våren kopplade Hanviken grepp genom att slå Värtan med 2-0 på Hjorthagen. I höstreturen vann dock Värtan med 3-0 ute i Trollbäcken.

Det blev även framgångar i Stockholm Cup, där Värtan gick fram till semifinal mot IFK Stocksund (div 2), men där det blev stopp mot Stockan som senare blev slutsegrare i cupen.

Värtans ledare, Hugo Berggren, Magnus Bäckström, Patrik Löfgren och Tuomo Viitonen vet att div 3 blir en tuff uppgift. Fyran från slutet får kvala för nytt kontrakt och de tre sista lagen åker ur direkt. Men Värtan har ett starkt och spelskickligt lag, så det kan bära även i trean.

På baksidan av Bladet finns en lagbild från slutet på vårsäsongen. Bilden med guldhattarna är tagen efter sista seriematchen, 4-0 hemma mot Rinkeby.

Division 4 Stockholm Mellersta						
Värtans IK	22	18	2	2	79-27	56
Hanvikens SK	22	17	3	2	51-20	54
Reymersholms IK	22	10	3	9	61-47	33
Spårvägens FF	22	9	5	8	57-52	32
Rinkeby United FC	22	8	4	10	49-49	28
Långholmen FC	22	8	4	10	55-61	28
Ekerö BOIS	22	7	5	10	39-47	26
FC Krukan	22	7	5	10	34-51	26
Bagarmossen Kärrtorp	22	8	2	12	45-67	26
Hässelby SK FF	22	5	9	8	40-43	24
Enskededalen FC	22	6	3	13	43-68	21
Olympiacos FC	22	4	5	13	38-59	17

Carl Björk 16 mål

David Gustafsson 10 mål

79

inösta mål

Värtans skytteliga	
David Gustafsson	16
Carl Björk	
Joakim Alriksson	9
Daniel Ålund	6
Marcus Vivstam	4
Robert Kjellman	
Joel Lövgren	
Robin Bornehav	
Tobias Wanke	3
Fabian Wahlberg	
Richard Wester	2
Ludvig Nordin	
Emil Enblom	
Henrik Hellström	1
Ispër Iqualikinya	
Youssef Riahi	
självsmål	
	79

Seriesegeren är klar! 4-0 mot Rinkeby på Hjorthagens IP i sista omgången.

----- Med passion för det goda. -----

Var med och må bra

Vi på **ICA Kvantum Värtan** vill vara med och göra skillnad och vara en god kraft i samhället. Därför stödjer vi:

Värtans IK.

En riktig mataffär

Öppet alla dagar 8-22

ica.se/kvantumvartan

ICA

KVANTUM

Värtan

Värtans IK:s ungdomssektion

Setionen har fotbollsverksamhet för 5–19-åringar och här ges ett smakprov på vad vi gör.

Vill du veta mer mejla: vartan.ungdom@gmail.com. **Kolla oss** på nätet: [laget.se/Vartans IK](http://laget.se/Vartans%20IK)

Gilla oss på Facebook: Värtans IK Ungdomssektion. **Anmäl** barnen (födda 2013) till Knattefotbollsskolan och Fotbollsleki (födda 2014) genom att mejla: knattefotbollsskola.vik@gmail.com

Värtans flickor 07 på Tele2 Arena, normalt hemvist för Hammarby och Djurgårdens herrar i Allsvenskan.

F07 i Tele2 Arena

F07 – enda laget från Värtan som spelat i Tele2 Arena. På S:t Erikscupens dag 8 september var Värtan F07 ett av de 11-årslag som fick spela sin Sanktanmatch på den allsvenska arenan. Vi mötte Råsunda IS och spelade en av våra bästa matcher. Vi fick också testa systemet med tre perioder i stället för två halvlek, som yngre lag ska börja med i Sanktan 2019. Superbra, tyckte F07.

F-11 växer

Vi skulle också vilja lyfta fram våra tjejer F-11 som har gått från 7 till 13 spelare under året, med tränaren Jonas Konstantinov i spetsen.

Tjejerna har hunnit med Österåker cupen i juni samt spelat matcher på DIF-dagen i september med goda resultat. De är laddade inför St:Erikscupen i vår.

ANNA ABRAHAMSON HÄGG

Värtans flickor 11.

Tommy Söderberg, en gång förbundskapten för landslaget, besöker Värtans pojkar 05.

Tommy Söderberg: »Stå på händer«

Värtans P05-lag fick ett härligt träningspass med före detta förbundskaptenen Tommy Söderberg. Förutom ett exklusivt och intensivt pass fick Värta-killarna reflektera över omklädningsrummets betydelse.

– Många yngre lag, framför allt i storstäderna, kommer och lämnar idag idrottsplatserna, utan att passera omklädningsrummet.

– Jag tycker att det är synd. Vi förlorar en stund av gemenskap, lärande och reflektion som omklädningsrummet erbjuder, säger Tommy Söderberg.

Träningspassets tema var passningar. Lagets ordinarie tränare Juan Martinez och Peter Sundström var minst lika nöjda med mötet som lagets spelare.

– En väldigt givande kväll och så roligt att Tommy Söderberg kunde komma. Även om våra killar tillhör en generation som inte vuxit upp med Tommy som förbundskapten, så var det flera som hade full koll på vem han var. En rolig anekdot var när ett av barnen frågade Tommy om han känner Lasse Lagerbäck, säger Juan Martinez.

I samband med Tommy Söderbergs besök hos Värtans P05-lag gjordes ett reportage för Svenska

Fotbollförbundets räkning. I det medverkade även två av spelarna i laget, Elliot Köpper och Anton Langedgen.

– Jag tycker det är bra att samlas innan träningen för då får man ihop hela laget och så hinner man snacka av sig. Men efter kanske det räcker med ett kort snack, typ fem minuter, för då vill man komma hem, säger Elliot Köpper, målvakt och utespelare i Värtan P05.

Tommy Söderberg lämnade Hjorthagens IP med en läxa till spelarna – de fick i uppgift att lära sig att stå på händer.

– Jag kommer tillbaka senare i år för att kolla hur många som lärt sig, lovade Tommy Söderberg.

Tommy Söderberg (f 1948). Förbundskapten för U21-landslaget 1994–97, 2004–13; förbundskapten för Sveriges A-landslag 1998–2004. Lars Lagerbäck var Tommys assisterande 2000–04. Tränare för Brommapojkarna, Djurgården, AIK (SM-guld 1992).

Patrik Löfgren – »Zenga«

»Zenga». Obegripligt kanske för dagens aktiva, men vi som är lite äldre fattar direkt att det handlar om Patrik Löfgren, ordförande i Värtans fotbollssektion, tillika sportchef.

Vi reder ut det där med »Zenga« direkt. Det var en höst för kanske 30 år sedan. Målvakten Patrik dök upp på träningen, solbränd och med en tjock guldkedja om halsen efter en semester i Italien. Eftersom Patriks pappa är italienare, tyckte någon att Zenga var ett bra smeknamn. För den som inte kan sin fotbollshistoria kan det vara bra att veta att Walter Zenga var målvakt i Inter och i det italienska landslaget. Tre år i rad (1989, 1990, 1991) utsågs han till världens bästa målvakt.

När vi träffas i klubblokalen är Patrik förstås både glad och stolt över att A-laget i fotboll tagit sig tillbaka till div 3. För 21 år sedan fick han som biträdande tränare för A-laget och coach för B-laget uppleva att A-laget gick upp i division 2 och B-laget till högsta reservlagsserien.

1998 lämnade Patrik Värtan för att ta över Väsbys P-18. Han fick även uppdraget att vara Stockholmsdistriktets förbundskapten för pojkar 85, med bland andra Erkan Zengin och Martin Mutumba. Därefter blev det tränaruppdrag i Täbylaget Frej.

Efter några år bosatte sig Patrik i Frankrike (2003–05) och tillbaka i Sverige blev det nya tränaruppdrag i Täby IS, Frej igen och senast

Det framgångsrika B-laget 1997. Ledarna längs bak, till vänster Kurre "Baresi" Werner och till höger Patrik "Zenga" Löfgren.

Viggbyholm (2015–16). Men så började Patrik på nytt visa sig på Hjorthagens IP. Det berodde på att Frej lånat ut en målvakt till Värtan, Sebastian Thomsson, Patriks son.

Fotbollssektionens ordförande Roger Mellin såg till att Patrik sögs in i Värtans verksamhet igen och så tog »Zenga« över som sektionens ordförande 2017. Sebastian tränar lite med Värtan när han är hemma i Sverige, men just nu bor han i USA, där han pluggar och spelar fotboll.

Patrik "Zenga" och Walter Zenga.

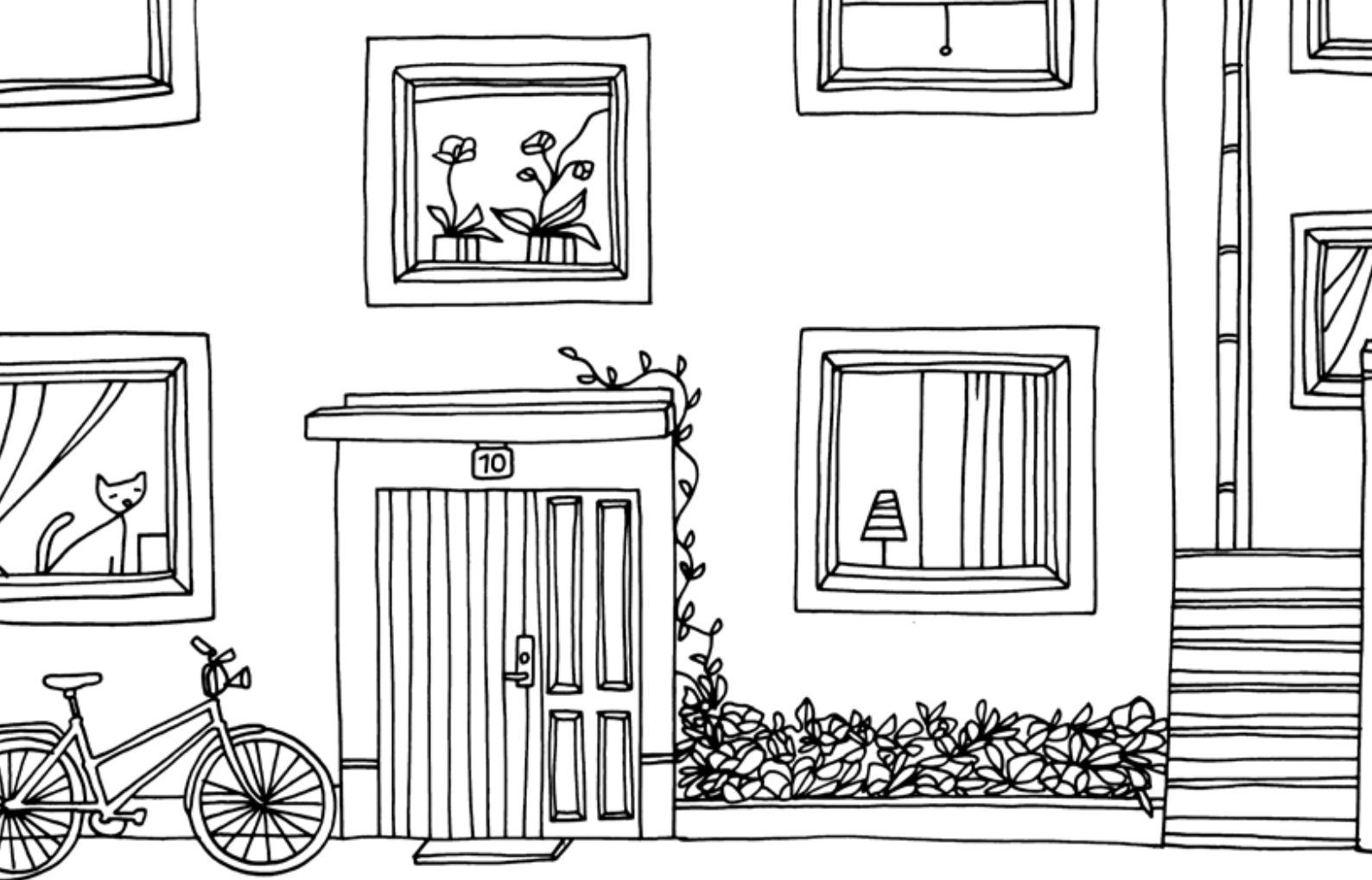
Men hur hamnade

Patrik över huvud taget i Värtan? Patrik är född 1964 och bodde på Gärdet och gick i Gärdesskolan. En gympalärare »Fisken« startade ett pojklag för niorna, som knöts till Stockholms IF, som då hade Bromsten som hemmaplan. Pojklaget spelade dock på »Malta«, Östermalms IP. En av spelarna Mattias Johansson, »Tumba« kallad, drog med Patrik till Värtan, som hade Thomas Dennerby som tränare. Stockholms IF ville inte släppa Patrik som blev ett »ettårsfall«. Efter det året blev Patrik en av Värtans målvakter, som kämpade om en A-lagströja.

Ihop med Kurre Werner tog han så småningom över juniorlaget och följde med när det utvecklades till ett mycket framgångsrikt B-lag. Det är alltså fullt logiskt att Patrik inför nästa år hoppas att dagens P18/19 ska kunna bli en stomme i ett B-lag. Värtan behöver verkligen ett B-lag för att kopplingen mellan Ungdomssektionen och seniorfotbollen ska kunna fungera på allvar.

Ett B-lag betyder även kostnader och som sportchef har Patrik arbetat hårt på intäktssidan, framförallt med den fotbollsskola som genomförts de två senaste åren under sommarlovsveckor.

MATS REHN

Alla bostadsaffärer är lokala. Vi också.

VÄLKOMMEN TILL OSS I NORRA DJURGÅRDSSTADEN vi sitter i lokalerna bredvid varandra. Kom förbi på en kopp kaffe och prata bostad, boka en kostadsfri värdering eller prata bolån med Swedbank.

Välkomna in!

FASTIGHETSBYRÅN NORRA DJURGÅRDSSTADEN / 08-409 337 50
SWEDBANK / 08-585 942 49
BOBERGSGATAN 55-57

Swedbank

Fastighetsbyrån

Värtans IK 2018

A-laget på Hjorthagens IP. Säsongen blev mycket framgångsrik, med serieseger i Division 4 Stockholm Mellersta och avancemang i Stockholm Cup till semifinal.

Från vänster. **Bakre:** Patrik Löfgren, Marcus Vivstam, Vaughn Miller, Ludvig Nordin, Robert Kjellman, Onome Eghagha, Rasmus Karlsson Håård, Joel Lövgren, Magnus Bäckström, Tuomo Viitanen. **Förre:** Sebastian Thomsson, Tobias Wanke, Robin Bornehav, Emil Enblom, Joakim Alriksson, Daniel Alund, Isper Iguaitkina, Carl Björk, Jack Sundell.